

Číslo projektu Evidenční číslo	CZ2005/017/518.05.03.02 VZ60008837
Název zakázky	Vypracování národních norem kódování pro český systém DRG, Technická asistence
Dodavatel	Univerzita Karlova v Praze, součást 1.lékařská fakulta MDC – Medicínské datové centrum
Zadavatel	Česká republika, Ministerstvo financí – Centrální finanční a kontrakční jednotka Letenská 15, 118 10 Praha 1, Česká republika
Konečný příjemce	Česká republika - Ministerstvo zdravotnictví, Odbor zdravotní péče Adresa: Palackého nám. 4, 128 01, Praha 2
Vedoucí zakázky na straně dodavatele	MUDr. Milan Prášil, MBA
Vedoucí zakázky na straně konečného příjemce	MUDr. Pavel Frška
Zástupce zadavatele	Mgr. Klára Mendová

Věcné plnění bodů:

5.1	Seznamy zdravotních služeb (dále také SZS)
5.1.1	Analýza nároků na Seznamy zdravotních služeb
5.1.2	Komplexní rešerše obdobných zahraničních řešení
5.1.2.1	Alternativní konceptuální modely při tvorbě Seznamů služeb
5.1.3	Návrh struktury Seznamů zdravotních služeb
5.1.4	Návrh struktury obsahu jednotlivých SZS podle jednotlivých typů služeb a MOC
5.1.5	Definice jednotlivých zdravotních služeb založená na KSP
5.1.6	Vytvoření číselníku SZS
5.1.7	Převodní tabulka mezi SZS a tzv. Seznamem výkonů
5.2	Zpracování a redakce souhrnného materiálu „Národní seznamy zdravotních služeb“

5.1.1 Analýza nároků na Katalog zdravotních služeb

Zdravotní služby jsou ve věcném záměru Zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování definovány jako podnikání ve zvláštním oboru podle zvláštního oprávnění. Poskytovatelé zdravotních služeb (nikoli zdravotničtí pracovníci) jsou nositeli závazkových vztahů a zodpovědností plynoucích z poskytování tzv. „odborné zdravotní péče“ (a dalších, v zákoně vymezených činností), kterou lze poskytovat (až na výjimky) jen na základě oprávnění formou zdravotních služeb.

Zdravotní péče je statek - není to zboží, je to služba. Je to služba, se kterou je svázána odpovědnost z poskytování (služby ne péče).

Zdravotní služba spočívá v poskytování zdravotní péče, a lze ji provozovat jen na základě oprávnění.

Z toho vyplývá, že poskytování zdravotní péče se může dít **JEN** jako zdravotní služba, oprávnění k poskytování zdravotní péče musí být formulováno jako oprávnění k poskytování zdravotní služby a odpovědnost z poskytování zdravotní péče je uvalena na poskytovatele zdravotní služby (asi by bylo lépe na dodavatele zdravotní služby).

Protože služba je statek, dá se směnit (slouží k uspokojování potřeb někoho). Pak, ten kdo nabízí takovou službu ke směně, musí být schopen formulovat její nabídku (především stanovit k uspokojení jaké potřeby je určena) a cenu, a ten kdo takovou službu potřebuje a chce ji směnit, musí být schopen se v takových nabídkách vyznat (především je umět vzájemně odlišit), aby mohl posoudit, které z nich mohou uspokojit jeho potřebu a současně posoudit zda navrhovaná cena je pro něj přijatelná.

Protože služby slouží k uspokojení něčí potřeby, musí být přiřaditelné k potřebám, musí tedy být rozlišitelné pomocí potřeb, k jejichž uspokojení slouží. Spotřebitel má následně možnost posoudit zda poskytnutá služba uspokojila jeho danou potřebu či nikoliv.

Protože služba se dá směňovat, je možné k ní zaujmout hodnotový soud, ocenit ji - musí tedy být ocenitelná.

S ohledem na existenci veřejného zdravotního pojištění jsou takto definované zdravotní služby i prostředkem k formulaci nároku, případně formulaci spoluúčasti účastníka veřejného zdravotního pojištění. Předpokládáme, že zdravotní služby se stanou postupem času i základní úrovní pro vykazování poskytnuté zdravotní péče.

Se zdravotními službami je tedy svázána jednak cena, odpovědnost, oprávnění, nárok a univerzalita (každá zdravotní péče musí být artikulovatelná v podobě nějaké zdravotní služby), ale i jejich vazba na potřebu (nabídka služby, standardizace nabídky, rozlišitelnost služeb, cíl služby a možnost posouzení výsledku služby).

Musíme rozlišovat mezi **katalogem zdravotních služeb** (což je seznam existujících zdravotních služeb), **registrem zdravotních služeb** (což je seznam zdravotních služeb zaregistrovaných jednotlivými poskytovateli služeb) a **nabídkou zdravotních služeb** (což je seznam některých zaregistrovaných služeb jednotlivého poskytovatele služeb obdařený cenami).

Univerzalitu zdravotních služeb můžeme dosáhnout kombinací vhodné struktury a procedury. Procedura spočívá ve chápání a vytváření katalogu zdravotních služeb jako **otevřeného seznamu**, který slouží k registraci oprávnění a artikulaci všech nabídek všech poskytovatelů zdravotních služeb na trhu.

Struktura katalogu zdravotních služeb je navržena jako kopírující léčebný proces (katalog je rozčleněn podle typu zdravotní služby na diagnostiku, klinické rozhodování, intervence a intenzivní péči).

Struktura katalogu zdravotních služeb je navržena jako hierarchická (se zdravotními službami na jedné straně a jejich agregáty na straně druhé).

Zdravotní služba je navíc obdařena vnitřní strukturou (varianta služby), což umožňuje soudržnost dvou hledisek, hlediska laického (spotřebitelského) a hlediska profesionálního (lékařského).

Všechny výše uvedené kontexty nám slouží jako kritéria pro posouzení správnosti návrhu konkrétních definic služeb.

DEFINICE ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

Zdravotní služba je nejmenší jednotkou produkce poskytovatele zdravotní péče (tj. nejmenší jednotkou poskytnuté péče), ke které lze přiřadit výsledek, jehož hodnotu je schopen spotřebitel posoudit (tj. výsledek je spotřebitelsky cenný a uspokojuje jeho nějakou potřebu).

Zdravotní služby dále musí být rozpoznatelné „poučeným“ spotřebitelem (tj. buď samotným spotřebitelem nebo případně za asistence lékaře) a to nejpozději v průběhu čerpání služby a mohou **se vzájemně lišit cenou**.

Existují tedy dva definiční znaky zdravotní služby:

rozpoznatelnost a rozlišitelnost služby spotřebitelem
cennost výsledku služby pro spotřebitele.

Zdravotní služba se skládá z elementárních úkonů (aktivit), které ale samy nejsou nositelem požadovaného výstupu, tj. samy jednotlivě nemají pro spotřebitele hodnotu.

K základní orientaci spotřebitele v katalogu služeb slouží vedle typu katalogu i typ zdravotní služby. Typ katalogu slouží k identifikaci léčebného cyklu a jeho aktuální fáze (diagnostika, rozhodování, intervence) nebo k identifikaci intenzivní péče, kde rozlišení těchto fází mizí. Typ zdravotní služby slouží k hrubé orientaci v množině chorobných stavů a prováděných zroků.

Typ zdravotní služby je „spotřebitelský agregát“ často spotřebitelsky zaměnitelných, ale přitom často cenově různých zdravotních služeb, které mají podobný cíl.

Důvodem podmínky rozlišitelnosti služby spotřebitelem, i když s asistencí lékaře, je umožnit spotřebiteli korelovat cenu a konkrétní obsah a výsledek služby.

Každá zdravotní služba je věcně (definičně) konkretizována v podobě svých variant, někdy též říkáme, že varianta je konkrétní instancí zdravotní služby.

DEFINICE VARIANTY ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

Pokud v definici zdravotní služby je použita nikoli konkrétní jedna procedura, ale skupina procedur, nikoli jedna diagnóza, ale skupina diagnóz, z které lze pro konkrétní situaci či případ volit, aniž se tím mění obsah a cena, mluvíme o konkrétní instanci, tj. variantě dané služby. Varianty dané služby mají stejnou cenu. Varianty neslouží ke komunikaci se spotřebitelem. Jejich smyslem je konkretizace obsahu pro odbornou veřejnost (tj. definují zdravotní službu pomocí vhodného klasifikačního systému).

Varianty tedy definují zdravotní služby. Zdravotní služba může mít i jedinou variantu, nebo-li může být sama sobě svou vlastní a jedinou variantou. Každá zdravotní služba může být odborně komunikována jen v podobě jedné své varianty. Definice varianty zdravotní služby je tedy odbornou definicí konkrétní dané zdravotní služby.

Varianty jsou prostředím pro profesionály, zdravotní služby prostředím pro „poučené“ spotřebitelem (pro komunikaci lékař a spotřebitel-pacient), typy zdravotních služeb jsou pomůckou k vzájemné rozlišitelnosti služeb pro spotřebitele.

Metaforicky se dá říci, že typy zdravotních služeb jsou určeny k základní orientaci spotřebitele, varianty k odborné klasifikaci poskytnuté zdravotní péče a samotné zdravotní služby jsou světem komunikace lékař pacient, světem poskytování zdravotní péče.

Poskytovatelé mohou u vybraných, autoritou určených, zdravotních služeb strukturovat cenovou nabídku tak, že **konkrétní materiál (léčivo apod.)** použitý při poskytování služby nezahrnou do ceny a účtují ho samostatně. Tím se může cena zdravotní služby dále diferencovat podle ceny použitého materiálu (léčiva apod.).

Kontext praktického fungování.

Vyhláška stanoví, kdo a na základě jakých pravidel udržuje „Registr zdravotních služeb“.

V registru jsou uvažovány dvě úrovně služeb:

- 1) zdravotní služby
- 2) agregáty zdravotních služeb (komplexní balíky služeb, programy).

Agregát služeb tvoří buď prostý výčet zdravotních služeb nebo jejich rozvrh (rozvrh = výčet + organizace). Každý poskytovatel je povinen nahlásit a udržovat svoji nabídku zdravotních služeb u správce registru, a to jako platnou – a to včetně nabídek, které jsou obsahem kontraktů poskytovatelů se ZP.

Pokud poskytovatel hodlá začít poskytovat službu, která ještě není v Katalogu zdravotních služeb, požádá o katalogizaci nové zdravotní služby. Je popsána procedura této žádosti.

Žadatel v žádosti dává návrh na zařazení do Katalogu zdravotních služeb.

Je možno zařadit:

- a) variantu zdravotní služby (např. doplnění některé konkrétní procedury do definice možných, navzájem zastupitelných procedur)
- b) novou zdravotní službu
- c) nový agregát zdravotních služeb

Autorita posuzuje podle vytvořené metodiky oprávněnost návrhu, může ho přijmout, případně modifikovat (zařadit do odpovídající úrovně (varianta existující služby, nová služba, agregát), nebo zamítnout.

Při zařazování nového agregátu služeb posuzuje se pouze, zda již takový agregát existuje či nikoli. Katalog zdravotních služeb vznikající touto procedurou, není obsahem vyhlášky.

Ke každému poskytovateli zdravotních služeb vede registrující autorita seznam zdravotních služeb, které daný poskytovatel je oprávněn poskytovat.

Poskytovatel zdravotních služeb je oprávněn nabízet zdravotní služby výhradně vyjádřené (popsané/specifikované) jako položky Katalogu zdravotních služeb. Takto (standardizovaně) vyjádřená nabídka poskytovatele je vždy podmnožinou zdravotních služeb, které je oprávněn

poskytovat (které má zaregistrované v Registru zdravotních služeb, tedy získal k jejich poskytování od registrující autority oprávnění).

Přiřazením cen k jednotlivým službám vzniká ceník poskytovatele. Ceny jednotlivých poskytovatelů se mohou lišit.

Prostřednictvím institutu Registru zdravotních služeb dochází ke standardizaci nabídek, což umožní jejich porovnávání a tudíž smysluplné nakupování zdravotních služeb, především pacientem samotným, ale i zdravotní pojišťovnou.

5.1.2 Komplexní řešerše obdobných zahraničních řešení

Při analýze dostupných informací a zkušeností jsme se snažili nalézt takový model konstrukce a způsobu použití seznamu zdravotnických služeb, který by odpovídal či se blížil požadavkům zadavatele. Hned úvodem můžeme konstatovat, že se nám takový model nepodařilo nalézt, ale **nalezli jsme postup jak si jej vytvořit**.

Ve všech zemích je používáno více různých systémů s odlišnou mírou agregace. V žádné zemi nemají zaveden jeden seznam zdravotních služeb, který by zároveň mohl být využíván ke kontraktaci, k hodnocení oprávnění k poskytování služby, ke kontrole přiměřenosti zdravotní péče stavu pacienta, pokrýval celý rozsah zdravotní péče a zároveň být natolik jednoduchý, aby byl vždy rozlišitelný a akceptovatelný pacientem.

Přehled existujících systémů klasifikace ambulantních případů:

- ACG (Ambulatory Care Groups)
- ACG (Adjusted Clinical Groups)
- APC (Ambulatory Payment Classification)
- APG (Ambulatory Patient Groups)
- AVG (Ambulatory Visit Groups)
- EDC (Expanded Diagnosis Clusters)
- PAC (Products of Ambulatory Care)
- PAS (Products of Ambulatory Surgery)
- RUG (Resource Utilization Groups)
- VACS (Victorian Ambulatory Classification and Funding System)

Některé z uvedených systémů slouží pouze k grupování do nákladově či klinicky homogenních skupin, některé z nich slouží jako nástroje pro vykazování a řízení plateb (APG, APC, VACS).

Ve Spojených státech k úhradě nákladů lékařů a nelékařských profesionálů (mimo úhradu nákladů provozu ordinace) používají systém CPT-4 (Current Procedural Terminology), jehož ocenění vychází ze federálního (kromě státu Maryland) systému RBRVU (Resource Based Relative Value Unit). Tyto informace jsou volně dostupné na CMS (Centers Medicare and Medicaid Services). Ocenění každého výkonu v RBRVU je rozloženo na tři položky: náklady lékaře, náklady praxe (ordinace), náklady pojištění. Toto ocenění se provádí každý rok a provádí ho panel expertů.

Systémy klasifikace hospitalizačních případů:

<i>Země</i>	<i>Klasifikační systém</i>	<i>Slouží k financování?</i>	<i>Systém kódování diagnóz</i>	<i>Systém kódování procedur</i>
Canada	CMG/Pix	No (exc. Ontario) Komplexní řešení obdobných zahraničních řešení	ICD-10-CA	CCI
Australia	AR-DRG	Yes	ICD-10-AM	ICD-10-AM
Great Britain	HRG	Yes	ICD-10	OPCS-4
United States	HCFA-DRG, AP-DRG, APRDRG	Yes	ICD-9-CM	ICD-9-CM
Austria	LDF	Yes	ICD-10	ACP
Belgium	APR-DRG	Yes	ICD9-CM	ICD9-CM
Bulgaria	IR-DRG	No	ICD9-CM	ICD9-CM
Czech Republic	AP-DRG, IR-DRG	Yes	ICD-10	ICPM
Denmark	Nord-DRG, Dk-DRG	No	ICD-10	NCSP
Finland	Nord-DRG	Yes	ICD-10	NCSP
France	GHM, EfP	Yes	ICD-10	CDAM
Germany	G-DRG (AR-DRG)	Yes	ICD-10 SGBV	OPS-301
Greece	HCFA-DRG	No	ICD-9-CM	ICD-9-CM
Italy	HCFA-DRG APR-DRG	Yes	ICD-9-CM	ICD-9-CM
Netherlands	DBC	No	ICD9-CM	CVV
Norway	Nord-DRG	Yes	ICD-10	NCSP
Portugal	HCFA-DRG	Yes	ICD9-CM	ICD9-CM

<i>Země</i>	<i>Klasifikační systém</i>	<i>Slouží k financování?</i>	<i>Systém kódování diagnóz</i>	<i>Systém kódování procedur</i>
Romania	AR-DRG	Yes	ICD-10	ICD-10-AM
Spain	HCFA-DRG	No(exc Catalonia)	ICD9-CM	ICD9-CM
Sweden	Nord-DRG	Yes	ICD-10	NCSP
Switzerland	AP-DRG	No	ICD-10	ICD-9-CM

Zdroj: Kulinskaya, E. International casemix research: why and how. 19th International PCS Conference, Washington 2003

V žádné z uvedených zemí jsme nenalezli řešení, které by splňovalo požadavky zadavatele na univerzálnost seznamu služeb z pohledu pokrytí různých oblastí služeb a účelů použití (kontraktace, statistika, kvalita, dokumentace), jednoduchosti a pochopitelnosti (rozlišitelnost) z pohledu pacienta.

5.1.2.1 Alternativní konceptuální modely při tvorbě Seznamů služeb

Systémy klasifikace všech případů (hospitalizačních i ambulantních):

<i>Země</i>	<i>Klasifikační systém</i>	<i>Slouží k financování?</i>	<i>Systém kódování diagnóz</i>	<i>Systém kódování procedur</i>
United States	IR DRG 2.1	NE	ICD-10	ICD-9-CM

IR DRG se ukázal jako jediný klasifikační systém, který pokrývá celou šíři zdravotní péče. Ale protože jde o casemixový systém, jeho hrubost nevyhovuje nárokům pochopitelnosti cíle (účelu), rozlišitelnosti spotřebitelem. Obecně míra agregace je v casemixových systémech příliš velká, a nejsou proto vhodné pro komunikaci se spotřebitelem.

Tak jak leží, nejde IR DRG přímo použít pro náš úkol. Ale pokud se vhodným způsobem restrukturalizuje (zjemní) a dokonce tak chytře, že se zachovají a nenaruší obrysy jeho původní architektury, máme možnost vytvořit klasifikaci zdravotních služeb, která bude odpovídat nárokům zadavatele, a navíc bude převoditelná (agregovatelná) zpět do původního IR DRG. Tento rys zpětného převodu do casemixu je významnou předností námi vytvořeného systému zdravotních služeb. Každé DRG v IR DRG se tak dá chápat jako agregát některých „našich“ zdravotních služeb. Navržený konceptuální model zdravotních služeb se dá vnořit do struktury klasifikace IR DRG. Někdy jde o jednoduché vnoření, jindy je zapotřebí použít booleovskou logiku.

Rešerše nám tedy sice ukázala, že žádný takový vhodný systém neexistuje, ale též ukázala, že existuje vhodná klasifikace a cesta, jak z ní požadovaný systém vytvořit.

5.1.3 Návrh struktury Registru zdravotních služeb

Struktura zdravotních služeb.

Léčebný cyklus má tři fáze:

- **diagnostika** - sběr informací
- **klinické rozhodování** - vyhodnocení informací a rozhodnutí, stanovení či změna diagnostickoléčebného plánu (DTP)
- **intervence** - vlastní akce, realizace léčebného plánu

S rostoucí intenzitou poskytování zdravotních služeb (což se projeví intenzivnější péčí o pacienta) se sekvenčnost, tedy i rozlišitelnost jednotlivých fází léčebného cyklu ztrácí, dochází k jejich prolínání a uvedený sekvenční cyklus přechází do nerozložitelného kontinua intenzivní péče, kde všechny fáze splývají a prolínají se paralelně v čase. Tato skutečnost se nutně projeví v platebních pravidlech zdravotních služeb.

S ohledem na léčebný cyklus navrhujeme následující členění Katalogu zdravotních služeb do **TYPŮ** podle fází léčebného cyklu:

diagnostika

laboratorní vyšetření
zobrazovací metody

klinické rozhodování

konzultace
rozhovor
evalvace
DTP – diagnosticko-terapeutický plán

intervence

invazivní intervence
 podle MDC (orgánový systém)
neinvazivní intervence
 podle MDC (orgánový systém)

bazální péče

anestézie

intenzivní péče

resuscitační péče
intenzivní péče
porodnická
chronická

*) v rámci další kultivace systému uvažujeme o přesunutí do katalogu neinvazivních intervenčních služeb

Zdravotní služba a její vztah k entitám kontakt – epizoda – případ

Kontakt představuje období (i jednorázové) poskytování zdravotní péče pacientovi na konkrétním místě poskytování a to jednoho poskytovatele zdravotních služeb.

Dílčí epizoda zdravotní péče je množina služeb poskytovaných určitým poskytovatelem zdravotní péče pacientovi, která se vztahuje pouze k jedné funkci zdravotní péče (kurativa, rehabilitace,...).

Epizoda zdravotní péče je množina služeb poskytovaných určitým poskytovatelem zdravotní péče pacientovi. Epizoda se obvykle vztahuje k jedné diagnóze a jednomu problému (nebo skupině problémů) pacienta. Epizoda se skládá z dílčích epizod.

Případ zdravotní péče je soubor časově navazující zdravotní péče, vázané k jednomu zdravotnímu problému pacienta bez ohledu na formu poskytnutí péče či na to, zda byla péče poskytnuta v jednom či více zdravotnických zařízeních.

Léčebným plánem se rozumí plán poskytování zdravotních služeb v logické a časové posloupnosti konkrétnímu pacientovi, včetně jejich možných variant a metod.

V rámci jednoho kontaktu může být poskytnuto i více zdravotních služeb. Na druhou stranu jedna zdravotní služba může být poskytována i v průběhu více kontaktů. V takové situaci se předpokládá vytvoření léčebného plánu pro danou zdravotní službu a komunikace průběhu takového léčebného plánu s pacientem.

Kritéria k rozlišení jednotlivých katalogů zdravotních služeb

Kritéria k rozlišení katalogů a zdravotních služeb:

- typ katalogu
- typologie zdravotních služeb
 - místo poskytování zdravotní služby
 - forma poskytování zdravotní služby
- definice zdravotní služby
 - použitý klasifikační systém
- fáze léčebného cyklu
- procesní
 - záznam v zdravotní dokumentaci

V rámci další kultivace Národních seznamů zdravotních služeb navrhujeme přesunout služby diagnostického rozhovoru s pacientem z katalogu Klinického rozhodování do katalogu Neinvazivních intervencí.

Dále navrhujeme obdobně přesunout všechny služby z katalogu Bazální péče (což jsou de facto ošetrovací dny, kontakt na dálku, kontakt s ambulancí, kontakt doma apod. - sledování pacienta) do katalogu Neinvazivních intervencí a katalog Bazální péče zrušit.

Katalogy Neinvazivních intervencí a Invazivních intervencí by pak obsahovaly klinickou diagnostiku (prováděnou klinikem na oddělení), katalogy Laboratoří a Zobrazovacích metod by pak obsahovaly diagnostiku komplementu.

Zdravotní služby katalogu Klinických rozhodnutí (konzultace se specialistou, evalvací či DTP) by měly být zaznamenány ve zdravotní dokumentaci případu a tím jednoznačně odlišitelná od ostatních zdravotních služeb. Tím by se nám zvýšila rozlišitelnost i vnitřní soudržnost navržené struktury.

Rozlišitelnost jednotlivých katalogů je pak dána fází léčebného cyklu a použitým klasifikačním systémem a definičním kódem při vykazování zdravotní služby.

Navazující aktivity po skončení TF04 a TF05

Následující soupis sumarizuje některé nutné aktivity, které nejsou součástí plnění TF04 a TF05, ale jejichž provedení je nezbytné pro zavedení Národních seznamů zdravotních služeb do praktického života:

- vytvořit metodiku udělování oprávnění k poskytování jednotlivých zdravotních služeb
- vytvořit kritérium k určení, u kterých zdravotních služeb je možné zvlášť účtovat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky
- doplnit ke zdravotním službám popis „správného postupu“ při poskytování jednotlivých variant služeb
- provést revizi laboratorních zdravotních služeb a pokusit se o restrukturalizaci tohoto katalogu s ohledem na použitou přístrojovou metodu
- vytvořit český překlad procedur ICD-9-CM
- udržovat a průběžně aktualizovat verze katalogů služeb s ohledem na zjištěné terminologické nedostatky a vývoj medicíny
- udržovat a průběžně aktualizovat Referenční databázi a Repositář metadat
- vytvořit nad repositoři metadat webovou aplikaci ke správě a komunikaci s odbornou veřejností

5.1.4 Návrh struktury obsahu jednotlivých zdravotních služeb, podle jednotlivých typů služeb a MOC

Návrh jednotlivých zdravotních služeb se snaží dodržet následující postuláty:

- i. služba je rozlišitelná spotřebitelem s asistencí lékaře
- ii. služba má pro spotřebitele hodnotu, cenní si ji, je schopen ji přiřadit cenu
- iii. služby jsou agregovatelné do casemixové klasifikace
- iv. varianta dané služby nemusí být rozlišitelná spotřebitelem, není určena pro spotřebitele
- v. varianty dané služby mají mít stejnou cenu
- vi. varianty dané služby mají podobnou intenzitu čerpání stejných zdrojů
- vii. varianty slouží k vykazování služby třetí straně
- viii. varianty jsou definovány (kódovány) klasifikačními systémy

Katalogy zdravotních služeb

Katalog diagnostiky

laboratoře:

typ služby:

umožní rozlišit typ vyšetření:

alergologie
imunologie
imunologie – ab
imunologie buněčná
klinická biochemie
hematologie
koagulace
cytogenetika
molekulární genetika
molekulární genetika a cytologie
mikrobiologie
STD
patologie
klb/toxikologie
toxikologie

název služby:

umožní rozlišit alternativně:

druh vyšetření
přesnost/metodu
složitost
místo původu vzorku
standardní blok žádanky

definice variant služby bude formulována v Seznamu výkonů.

zobrazovací metody:

typ služby:

umožní rozlišit typ použité technologie:

diagnostická radiologie
ostatní diagnostická radiologie a související techniky

diagnostická fyzikální terapie
diagnostické a zobrazovací oční výkony
nukleární medicína
ostatní měření a vyšetření

název služby:

umožní rozlišit:
jemněji použitou technologii
zobrazované místo
účel
složitost

definice variant služby bude formulována v Seznamu výkonů, ICD9CM, ICD-10-PCS.

Katalog klinického rozhodování

typ služby: předpokládáme vytvořit čtyři typy zdravotní služby

konzultace
rozhovor
evalvace
DTP – diagnosticko terapeutický plán

název služby:

umožní rozlišit rozsáhlost (časovou náročnost) služby, např.:
rozsáhlá, komplexní
omezená
krátká
specifická

definice variant služby je formulována pomocí ICD-9-CM, a může být formulována pomocí doplňkových speciálních kódů v Seznamu výkonů.

Registr intervencí

invazivní intervence:

typ služby:

umožní rozlišit místo či příčinu invaze:
např. „operace očního víčka“
„operace rohovky“
„operace duhovky“
„operace očních svalů“

název služby umožní alespoň jednu z podmínek:

- rozlišit míru komplikovanosti (nekomplikovaná / středně komplikovaná / komplikovaná)
- upřesnit problém:
např. typ služby „operace intraokulární a na čočce“ bude obsahovat služby „nekomplikovaný výkon přední komory oka“ „katarakta (šedý zákal)“
- identifikovat postup či lokalitu problému:
např. typ služby „operace sítnice, cévnatky, sklivce a zadní komory“ bude obsahovat služby:
„středně komplikovaný ambulantní výkon oka laserem“
„středně komplikovaný výkon vnějšího oka“

„komplikovaný výkon zadní komory oka“
„nekomplikovaný výkon zadní komory oka“
„fotokoagulace sítnice a kryoterapie“
„ostatní výkony“

definice variant služby bude formulována pomocí Seznamu výkonů, ICD9CM, ICD-10-PCS.

neinvazivní intervence:

typ služby (léčení patologického stavu):

umožní rozlišit důvod služby, případně etiologii a místo onemocnění:

např. poranění hlavy
poranění krku
poranění hrudníku
bakteriální onemocnění přenesená ze zvířat

název služby:

umožní jemněji rozlišit důvod či místo onemocnění:

např. pro typ služby „poranění hlavy“ jsou
služby = poškození optického nervu a cest
fraktura spodiny očníce
bulvy, tkání, oka, orbity

definice variant zdravotní služby je formulována pomocí ICD-10.

bazální péče:

typ služby:

klinická (lůžková) péče
vzdálený monitoring
ambulantní péče
domácí péče

název služby:

umožní rozlišit místo poskytování služby či její míru intenzity

anestézie:

typ služby:

anestézie lokální
anestézie svodná
anestézie celková
analgézie intravenózní
analgézie svodná

název služby:

anestézie lokální infiltrační
anestézie svodná
anestézie celková intravenózní
anestézie celková inhalační
anestézie celková inhalační a intravenózní

Intenzivní péče:

typ služby:

resuscitační
intenzivní
porodnická

chronická

název modality služby:

umožní jemněji rozlišit míru intenzity:
s ohledem na rizikový stav pacienta
s ohledem na použitou techniku
s ohledem na kategorizaci pomocí TISS bodů

MOC - Major Output Category

Navrhujeme následující základní MOC pro rozlišení zdravotních služeb:

preventivní
kurativní
paliativní
dlouhodobá
rehabilitační
domácí

Struktura zdravotních služeb intervencí a zobrazovacích metod

Při tvorbě Katalogu zdravotních služeb intervencí a zobrazovacích metod jsme vycházeli ze struktury diagnos a výkonů použitých v definicích zdravotních služeb.

pro neinvazivní intervence:

MDC (Major Diagnostic Category)
struktura IR DRG
typu DRG
4 hospitalizační
5 ambulantní
struktura kapitol v ICD-10
21 kapitol
struktura oddílů v ICD-10
266 oddílů

pro invazivní intervence a zobrazovací metody v diagnostice:

MDC (Major Diagnostic Category)
struktura IR DRG
typu DRG
1 hospitalizační
6 hospitalizační porodnictví
8 hospitalizační novorozenci
2 závažné ambulantní
3 ambulantní
7 ambulantní porodnictví
9 ambulantní novorozenci
třída výkonu v IR DRG
A pouze hospitalizační
B hospitalizační nebo závažné ambulantní
C ambulantní
D ambulantní duševní
E ambulantní pomocné
G ambulantní vedlejší
struktura výkonů v ICD9CM

Struktura kapitol a oddílů vychází z členění Mezinárodní klasifikace nemocí 10.verze. Typologie podle typu DRG a podle třídy výkonu vychází z casemixové klasifikace IR DRG 2.1 .

Struktura ICD9CM vychází z členění tohoto klasifikačního systému podle prvního znaku, příp. podle prvních dvou znaků.

STRUKTURA ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB								
KATALOG			SLUŽBA					
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV	VARIANTA	KÓD	DEFINICE
DIAGNOSTIKA	laboratoře	0	00	alergologie imunologie ab imunologie buněčná klinická biochemie hematologie koagulace cytogenetika molekulární genetik mol. gen. a cytogenetika mikrobiologie STD patologie klinická toxikologie toxikologie	specifická podskupina typu		000xx	CZ
	zobrazovací metody	1	MDC IR DRG 2.1	index ICD-9-CM první dva znaky	specifická podskupina typu		1yyxx	ICD9, PCS, CZ
ROZHODOVÁNÍ	klinické rozhodování	2	00	rozhovor konzultace evalvace DTP			200xx	není (ICD9)
INTERVENCE	intervence invazivní	3	MDC IR DRG 2.1	index ICD-9-CM první dva znaky	specifická podskupina typu		301xx až 323xx	ICD9, PCS, CZ
	intervence neinvazivní	4	MDC IR DRG 2.1	oddíl MKN10	specifická podskupina typu		401xx až 423xx	ICD10
	bazální péče	5	00	klinická vzdálená ambulantní domácí	TISS specifická podskupina typu		500xx	CZ
	anestézie	6	00	anestézie lokální anestézie svodná anestézie celková analgézie lokální analgézie intravenózní	infiltrační inhalační intravenózní epidurální		600xx	ICD9, CZ
INTENZIVNÍ PÉČE	intenzivní péče	7	00	resuscitační intenzivní porodnická intenzivní chronická intenzivní	standardní ošetřovatelská závažná dispenzární nedispenzární		700xx	CZ

5.1.5 Definice jednotlivých zdravotních služeb založená na KSP

Definice zdravotních služeb je pro rozsáhlost součástí elektronické přílohy NSZS.xls. Zde uvádíme jen ilustrativní ukázky z jednotlivých katalogů.

KATALOG			SLUŽBA					
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	TYP	NÁZEV		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie	inhalační		STANOVENÍ SPECIFICKÉHO IgE PROTI INHALAČNÍM ALERGENŮM		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie	inhalační		STANOVENÍ SPECIFICKÉHO IgG PROTI INHALAČNÍM ALERGENŮM ELISA		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie	inhalační		STANOVENÍ SPECIFICKÉHO IgG4 PROTI INHALAČNÍM ALERGENŮM ELISA		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie	potravinové		STANOVENÍ SPECIFICKÉHO IgE PROTI POTRAVINOVÝM ALERGENŮM		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie	potravinové		STANOVENÍ IgG4 PROTI POTRAVINOVÝM ALERGENŮM ELISA		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie			STANOVENÍ SPECIFICKÉHO IgG4 PROTI JEDNOTLIVÝM ALERGENŮM - VYSOKOAFINITNÍ FEIA		
diagnostika	laboratoře	000	Alergologie			IMUNOGLOBULIN E (IGE) (RIA)		
diagnostika	laboratoře	000	Imunologie	statim		IZOLACE T A B LYMFOCYTŮ PŘES VATU - STATIM		
diagnostika	laboratoře	000	Imunologie	statim		STATIM SCREENING PROTILÁTEK NA PANELU 30-TI DÁRCŮ		

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
Diagnostika	zobrazovací metody	102	diagnostická radiologie	kontrastní radiogram oční a slzného aparátu	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	CT hlavy	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	CT krční a hrudníku	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	kontrastní radiologické vyšetření močového ústrojí	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	jiná kontrastní radiologická vyšetření	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	středně komplikovaná radiologie	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	mammografie a xerografie	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	diagnostická radiologie	pneumogram a pneumocisternogram	
Diagnostika	zobrazovací metody	123	diagnostická radiologie	RTG	
Diagnostika	zobrazovací metody	102	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	okulární termografie	
Diagnostika	zobrazovací metody	105	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	ultrazvuková diagnostika srdečního čtení	
Diagnostika	zobrazovací metody	105	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	radiodiagnostika srdečního čtení	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	magnitická tomografie	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	jiné CT výkony	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	flebografie, angiografie, arteriografie	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	jiná kontrastní vyšetření očních a slzných aparátů	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	jiná diagnostická ultrazvuková vyšetření	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	diagnostické ultrazvukové vyšetření levé	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	diagnostické ultrazvukové vyšetření těhotenské náhlé	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	středně komplikovaná radiologie	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	termografie prsu a jiných míst	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	termografie	
Diagnostika	zobrazovací metody	123	ostatní diagnostická radiologie a související techniky	ultrazvuk	
Diagnostika	zobrazovací metody	108	diagnostická fyzikální terapie	čím	
Diagnostika	zobrazovací metody	102	diagnostické a zobrazovací oční výkony	objektivní funkční testy oka	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	nukleární medicína	zobrazovací výkon	
Diagnostika	zobrazovací metody	122	nukleární medicína	zobrazení plíce	
Diagnostika	zobrazovací metody	101	ostatní měření a vyšetření	čím	
Diagnostika	zobrazovací metody	105	ostatní měření a vyšetření	specifické snímání srdečních zvláštností	
Diagnostika	zobrazovací metody	105	ostatní měření a vyšetření	monitorování srdečního tlaku	
Diagnostika	zobrazovací metody	111	ostatní měření a vyšetření	diagnostická studie funkčnosti	

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
rozhodování	klinické rozhodování	200		konzultace	rozsáhlá konzultace a konzilium
rozhodování	klinické rozhodování	200		konzultace	omezená konzultace a konzilium (jedna omezená otázka)
rozhodování	klinické rozhodování	200		konzultace	specifická konzultace a konzilium
rozhodování	klinické rozhodování	210		rozhovor	psychiatrický, pokračující diagnostický rozhovor
rozhodování	klinické rozhodování	210		rozhovor	psychiatrický, počáteční diagnostický rozhovor
rozhodování	klinické rozhodování	210		rozhovor	psychiatrický, nezávazný diagnostický rozhovor
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	ustálení, rozsáhlý diagnostický rozhovor (historie a evaluace nového problému)
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	ustálení, omezený diagnostický rozhovor (historie určitého období)
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	ustálení, krátký diagnostický rozhovor (stručná historie)
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	ustálení diagnostický rozhovor specifického typu
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	funkční evaluace, vyhodnocení, rozhodování (fyzikální testy)
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	audiologická evaluace, vyhodnocení, rozhodování
rozhodování	klinické rozhodování	210		rozhovor	psychiatrická evaluace, vyhodnocení, rozhodování
rozhodování	klinické rozhodování	210		rozhovor	psychologická evaluace, vyhodnocení, rozhodování
rozhodování	klinické rozhodování	200		rozhovor	protetická evaluace, vyhodnocení, rozhodování
rozhodování	klinické rozhodování	200		DTP	sestavení DTP
rozhodování	klinické rozhodování	200		DTP	posouzení DTP (second opinion)

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
intervence	intervence invazivní	301	incize a excize lebky, mozku a mozkových plen	biopsie mozkových plen, kraniální a komorová biopsie	
intervence	intervence invazivní	301	incize a excize lebky, mozku a mozkových plen	výkony na mozkových strukturách	
intervence	intervence invazivní	301	incize a excize lebky, mozku a mozkových plen	uzavřená biopsie mozku, jiné diagnostické výkony na mozku a mozkových plenech	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	výplach a kuretáž komorového žlázu	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	vložení a odstranění lebeční klatky	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	ligace meningiálních cév	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	jiné reparační výkony na mozku a mozkových plenech	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	jiné kranioleomie	
intervence	intervence invazivní	301	ustálení operace lebky, mozku a mozkových plen	zavedení komorové sondy	
intervence	intervence invazivní	301	operace míchy a struktur míšního kanálu	punkce a opích páteře	
intervence	intervence invazivní	301		radikální dekomprese u frakturách	

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
intervence	intervence neinvazivní	401	Systémové atrofie primárně ovlivňující centrální nervový systém	infantilní spinální muskulární atrofie	
intervence	intervence neinvazivní	401	vrozené vady nervové soustavy	vrozené vady míchy	
intervence	intervence neinvazivní	401	Onemocnění nervově-svalového spojení a svalů	svalová dystrofie	
intervence	intervence neinvazivní	401	vrozené vady nervové soustavy	vrozené vady nervové soustavy	
intervence	intervence neinvazivní	401	vrozené vady oběhové soustavy	vrozené vady mozkových cév	
intervence	intervence neinvazivní	401	jiné vrozené vady	tuberus sclerosis	
intervence	intervence neinvazivní	401	Onemocnění nervově-svalového spojení a svalů	vrozené myopatie, poruchy nervo-svalového spojení	
intervence	intervence neinvazivní	401	Ostatní poruchy nervového systému	famililární dysautonomie	

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
intervence	bazální péče	500		klinická péče (lůžková)	KP standardní
intervence	bazální péče	500		klinická péče (lůžková)	KP ošetrovatelská
intervence	bazální péče	500		vzdálený monitoring	vzdálený monitoring
intervence	bazální péče	500		ambulantní péče	AP závažná
intervence	bazální péče	500		ambulantní péče	AP standardní nedispenzární
intervence	bazální péče	500		ambulantní péče	AP standardní dispenzární
intervence	bazální péče	500		domácí péče	domácí péče

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
intervence	anestézie	6	00	anestézie lokální	lokální infiltrační anestézie
intervence	anestézie	6	00	anestézie svodná	svodná anestézie
intervence	anestézie	6	00	anestézie celková	celková intravenózní anestézie
intervence	anestézie	6	00	anestézie celková	celková inhalační anestézie
intervence	anestézie	6	00	anestézie celková	celková inhalační a intravenózní anestézie
intervence	anestézie	6	00	analgézie intravenózní	intravenózní analgézie
intervence	anestézie	6	00	analgézie svodná	epidurální analgézie

KATALOG			SLUŽBA		
TYP	NÁZEV	ČÍSLO	KATEGORIE	TYP	NÁZEV
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP vyššího stupně s TISS 50 a více body	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP středního stupně s TISS 40-49 body	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP nižšího stupně s TISS 30-39 body	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP speciální – novorozenci, kojenci, děti a dorost	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP speciální – děti a novorozenci v dětské kardiologii a dětské kardiochirurgii	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP speciální – děti a novorozenci neonatální vyššího stupně	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	resuscitační péče	RP speciální – děti a novorozenci neonatální nižšího stupně	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	intenzivní péče	IP vyššího stupně s TISS 20-29 body	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	intenzivní péče	IP středního stupně s TISS 15-19 body	
intenzivní péče	intenzivní péče	7 00	intenzivní péče	IP nižšího stupně s TISS 9-14 body	

5.1.6 Vytvoření číselníku SZS

Návrh číselníku (struktury kódu) Seznamů zdravotních služeb

8-mí místný kód zdravotní služby

10-ti místný kód varianty zdravotní služby

1.pozice	typ zdravotní služby	typ N
	0 laboratoře	
	1 zobrazovací metody	
	2 klinické rozhodování	
	3 intervence invazivní (procedural)	
	4 intervence neinvazivní (medical)	
	5 bazální péče	
	6 anestézie	
	7 intenzivní péče	
	8 agregované služby	
	9 agregované služby	

2.- 8.pozice	číslo služby	typ N
23.pozice	= kategorie služby	
	MDC pro typ 1, 3 a 4	
	00 pro ostatní typy	
456.pozice	= typ služby	
78.pozice	= pořadí služby	
9.-10.pozice	číslo varianty = pořadí varianty	typ N

N ... numerický

C ... charakter

rozsahy kódu zdravotních služeb:

laboratoře	000TTTTPP
zobrazovací metody	100TTTTPP
klinické rozhodování	200TTTTPP
intervence invazivní	301TTTTPP – 323TTTTPP

intervence neinvazivní	401TTTTPP – 423TTTTPP
bazální péče	500TTTTPP
anestézie	600TTTTPP
intenzivní péče	700TTTTPP
agregované služby	8XXTTTTPP – 9XXTTTTPP

5.1.7 Převodní tabulka mezi SZS a Seznamem výkonů

Zdravotní služby jsou definovány jedním z níže uvedených způsobů:

pomocí Seznamu výkonů:

- laboratoře
- bazální péče
- anestézie
- intenzivní péče

pomocí ICD9CM:

- zobrazovací metody
- invazivní intervence

pomocí ICD10 (MKN10):

- neinvazivní intervence

nejsou definovány klasifikačním systémem:

- DTP

Pro zdravotní služby, které jsou definovány pomocí ICD9CM se použije převodník mezi ICD9CM a Seznamem výkonů, který je součástí plnění Projektu 3.